

Ἡ στέρσις τοιούτου πατριάρχου κατετάραξε τὸν βασιλέα Νικηφόρον, ὅστις ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐξετίμα τὰς χριστιανικὰς καὶ πολιτικὰς τοῦ ἀνδρὸς ἀρετὰς καὶ ἐγίνωσκεν ὅποσον δυσχερὴς θέλει ἀποβῆ ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ. Μετὰ τινὰ σκέψιν ἐξελέξατο τὸν ὑποψήφιον αὐτοῦ, οὐχὶ μεταξὺ τῶν μοναχῶν, τοὺς ὁποίους ἐγίνωσκεν ἅπαντας ἀσπόνδους πολεμίους τῆς μεταρρυθμίσεως, καὶ οὔτε μεταξὺ τῶν ἀρχιερέων, ὧν ἄλλοι μὲν ἐτάσσοντο μετὰ τῆς μιᾶς καὶ ἄλλοι μετὰ τῆς ἐτέρας μερίδος, ἀλλὰ θέλων νὰ ἐγγειορίσῃ τοὺς οἰακὰς τῆς ἐκκλησίας εἰς ἄνδρα ἐντελῶς ἐκ τῶν προτέρων ἀμέτοχον τῆς διενέξεως ἣτις ἐτάραττε τὰ πνεύματα ἐπέστησε τὴν προσοχὴν εἰς ἓνα τῶν περὶ αὐτὸν λαϊκῶν. Ἐν τούτοις καίτοι προαιρούμενος νὰ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις τῆς μοναχικῆς φατρίας ἤθελε νὰ οἰκονομήσῃ αὐτὴν ὅσον ἐνδέχεται, καὶ ἐπὶ τούτῳ κατ' ἀρχὰς συμβουλευθῆ τὸν παρ' αὐτῇ ἰσχυρότατον Θεόδωρον, ἐρωτήσας αὐτὸν τίνα νομίζει ἄξιον νὰ διαδεχθῆ τὸν μακαρίτην Ταράσιον, χωρὶς ν' ἀποκαλύψῃ τίνα εἶχεν ὁ ἴδιος κατὰ νοῦν. Ὁ Θεόδωρος ἀπήντησεν ὅτι δὲν γνωρίζει κανένα, ἀλλὰ παρετήρησεν ὅτι καλὸν ἦτο νὰ γίνῃ ἐλευθέρᾳ ἐκλογῇ προσκαλουμένων ἐπὶ τούτῳ καὶ μοναχῶν καὶ ἐρημιτῶν. Ὁ Νικηφόρος εὗρε τὴν γνώμην ταύτην ἄτοπον, καὶ εὐλόγως· διότι ἐκλογὴ τοιοῦτοτρόπως γενομένη ἤθελεν ἀναδείξει πατριάρχην ἄνδρα θρησκομανῆ καὶ ἐπιτήδειον μόνον νὰ συμπληρώσῃ τὴν καταστροφὴν τοῦ κράτους. Ἀφῆσας λοιπὸν κατὰ μέρος τὸν Θεόδωρον ἐτράπη πρὸς τὸν γέροντα Πλάτωνα καὶ διεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν εἰλικρινῶς τίνα ἔχει ὑποψήφιον· ὁ δὲ ἐνέκρινεν αὐτὸν πληρέστατα καὶ ἔγραψε μάλιστα εἰς συγγενῆ ὃν εἶχεν ἐν τῇ αὐτῇ προτρέπων αὐτὸν νὰ συμπράξῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀνδρός. Ταύτην λαβὼν τὴν συναίνεσιν ὁ βασιλεὺς συνεκάλεσε τοὺς ἐπισκόπους καὶ ψήφῳ αὐτῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ προχειρίσατο ἓνα τῶν ἐπιφανεστέρων τοῦ κράτους ἀρχόντων, τὸν πρῶην βασιλικὸν γραμματέα Νικηφόρον, ὅστις μετὰ τινὰς δισταγμοὺς ἀπεδέχθη τὸ ἀξίωμα καὶ ἀφοῦ ἐκάρη μοναχὸς ἐχειροτονήθη οἰκουμενικὸς πατριάρχης τῇ 12 Ἀπριλίῳ, ἥτοι ἀνήμερα τοῦ Πάσχα τοῦ 806 ἔτους.

Ὁ πατριάρχης Νικηφόρος εἶναι πρὸ καιροῦ γνωστὸς εἰς τὸν ἀναγνώστην ἡμῶν, διότι αὐτὸς εἶναι ὁ χρηστὸς ἐκείνος καὶ μετριοπαθὴς χρονογράφος τὸν ὁποῖον τὸσάκις ἀντετάξαμεν εἰς τὸν Θεοφάνην καὶ διὰ συνδρομῆς τοῦ ὁποίου ἠδυνήθημεν ν' ἀνεύρωμεν μέχρι τινὸς τὴν ἀλήθειαν περὶ τῶν χρόνων ἐκείνων. Ὁ Νικηφόρος κατήγετο ἐξ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας καὶ αὐτὸς οὗτος διετέλεσεν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἐξ ἀπορρήτων τῆς βασιλείσεως Εἰρήνης καὶ εἰς τῶν ἐπιτρόπων αὐτῆς παρὰ τῇ ἑβδόμῃ οἰκουμενικῇ συνόδῳ. Πρὸ τινος ὅμως χρόνου παραιτηθεὶς τῆς πολιτικῆς ὑπηρεσίας ἐπεδόθη εἰς τὴν καλλιέργειαν ἀγροτικῆς κτήματος ὅπερ εἶχε παρὰ τὸν Βόσπορον καὶ εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μαθηματικῆς καὶ τῶν ἄλλων πρακτικῶν ἐπιστημῶν, τὸσαύτην διατηρήσας εὐλαβείας καὶ φιλανθρωπίας ὑπόληψιν ὥστε ὁ βασιλεὺς Νικηφόρος εἶχεν ἀναθέσει αὐτῷ πάλιν τὴν ἀνωτάτην ἐπιμέλειαν τοῦ μεγάλου πτωχοκομείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἄμα δὲ ἐχῆρευσε ἡ θέσις τοῦ πατριάρχου, εἰς αὐτὸν ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ἐνόμισεν ὅτι πρέπει νὰ ἀποδοθῆ τὸ ὑπατον ἐκεῖνο ἀξίωμα, ὡς μόνον ἐπιτήδειον νὰ συμβιβάσῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὰ πνεύματα δεινὴν διάστασιν, ἐξ ἴσου ἀποκρούων τὴν τε θρησκομανίαν τῶν μοναχῶν καὶ τὰς ὑπερβολὰς τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν ἐκείνων οἵτινες μὴ ἀρχοῦμενοι εἰς τὰς διοικητικὰς, οἰκονομικὰς, στρατιωτικὰς, ἐκπαιδευτικὰς καὶ κοινωνικὰς μεταρρυθμίσεις ἐπέμειναν ζητοῦντες καὶ ἐκκλησιαστικὰς καινοτομίας.

Ἡ ἐκλογὴ ὑπῆρξεν ἀρίστη καὶ τόσῳ μᾶλλον ἀρίστη ὅσῳ εὐθὺς ἤρχισεν ἡ πύλη ἣν προέβλεπεν ὁ βασιλεὺς. Πρῶτοι δὲ ἤγειραν τὸν κατὰ τοῦ Νικηφόρου ἀγῶνα οἱ μοναχοί,

